

[Landbrugsministeren.]

tvivle — efter min Mening meget lidt gennemtænkt, og jeg kan sige, at i alle de mange Lande, der har det paa samme Maade, som vi har haft det, der har været inde i en Valutainflation og derefter er kommet til hurtig eller langsom Stigning til Pari — jeg taler ikke om de Lande, hvor der har været et fuldkomment Sammenbrud af Valutaen, og hvor man er kommet til en ny Valuta, men om alle de mange Lande, som har haft det ligesom vi — der har man vel overvejet noget lignende, men man har ikke turdet gaa til noget saadant i et eneste Land. Et enkelt Land Øst for os havde paatænkt et Lovforslag i saa Henseende, men maatte opgve det, saa snart man kom til at staa overfor de praktiske Konsekvenser af en saadan Udliggingsproces.

Naar man taler om en Nedskrivning af de yderlige Prioriteter, medens de, der falder indenfor, ikke skal mærke noget til den, saa kan jeg sige, at den Tanke er mig absolut imod, at noget saadant skulde gennemføres for Landbrugets Vedkommende, naar det ikke gennemføres overalt. Vi kan ikke give Landbruget en Særlovgivning. Men selv om det er en Foranstaltning, der her foreslaas i bedste Hensigt — og jeg tror det bedste om mine Medmennesker, ogsaa om dem, der i denne Sag principielt er mine Modstandere —, saa tør jeg sige, at hvis jeg antager den Forklaring, at de gør det i den bedste Hensigt, saa har de ikke tænkt Tanken igennem og saa ved de ikke rigtig, hvad det er, de gør, hvis de virkelig havde Magt til at gennemføre det, de her foreslaar.

Hvis vi gennemfører Foranstaltninger som dem, der er angivet i det Ændringsforslag, der her foreligger fra det radikale Venstre, eller dem, der er fremsat tidligere af Socialdemokratiet, om Overførelse af Pantegæld til løs Gæld og derefter tvungen Nedskrivning efter visse Regler, som nærmere skal angives, saa er det min bestemte Opfattelse, at saa vilde man tilføje al Kreditgivning her i Landet i en uoverskuelig Fremtid et saadant Slag, at det vilde virke ødelæggende baade for Landbruget i Øjeblikket og for det Landbrug, som vore Efterkommere skal leve af.

Det ærede Medlem Hr. Bording var dernæst inde paa at omtale den Energi og det Initiativ, som jeg har vist i Førerskabet af denne Sag, og sagde, at det var meget utilfredsstillende, og man fik det Indtryk, at det ærede Medlem har drevet mig fremad Skridt for Skridt, og det var en hel Masse forskellige Skridt, som det ærede Medlem opererede med. Jeg tror nu ikke, det ærede

Medlem har rigtig faaet Opfattelsen af, hvorledes denne Sag ligger. Der er to forskellige Skridt her. Det ene Skridt er et Skridt i en gal Retning, og det er det, der gaar ud paa, at man gennem Lovgivningsforanstaltninger forstyrrer den lovlige Retsorden i Landet; og det er det, jeg har fraraadet. Det andet Skridt er dette, at vi siger, at naar der er en Nødtilstand, som vi alle erkender, og som vi vil hjælpe paa, saa er der ikke andet at gøre end ærligt og redeligt at tilbyde Laan i saa stor Udstrækning som muligt. Og det er det Skridt, jeg vil have taget.

Det ærede Medlem maa ikke laste mig for den Energi eller Mangel paa Energi og det manglende Initiativ, jeg har vist med Hensyn til at følge hans Vej. Jeg har fra Begyndelsen af sagt, at det vil jeg ikke være med til, og det ærede Medlem vil sikkert erkende, at jeg ikke har villet være med til det; det faar det ærede Medlem mig ikke til. Derimod paaskønner jeg, som jeg har sagt, at vi kan samles her om de Forslag, jeg har fremsat, og naar det ærede Medlem mener, at han har drevet mig til at gøre nogle store Indrømmelser og til at gøre, jeg ved ikke hvor mange Skridt, han mente, han havde faaet mig presset frem til, saa vil jeg ikke tage den Glæde fra ham; den under jeg ham fuldt ud. Men naar jeg skal sige min ærlige Mening, saa anser jeg slet ikke de Lovforslag, vi nu vedtager, i nogen Henseende fra mit Standpunkt for daarligere end dem, der var forelagt oprindelig, saa det er ikke nogen Sorg for mig, at jeg har ladet mig drive Skridt for Skridt af det ærede Medlem.

Det ærede Medlem har ganske Ret i, og det skal jeg ikke undlade her at bekræfte fra Talerstolen, at det er min Opfattelse, som jeg ogsaa har gjort gældende under Udvalgsforhandlingerne, at naar vi har fastsat 6 Mill. Kr. til dette Formaal og 10 Mill. Kr. til dette Formaal, saa ligger Begrænsningen egentlig ikke i de Beløb, der er anført i Loven, for det forekommer mig, det er ganske givet, at naar vi siger, at Driftslaaneforeninger, som oprettes paa de og de Vilkaar, skal kunne opnaa Laan fra Statskassen, saa kan man ikke sige en skønne Dag: Ja, nu er Pengene brugt, nu er der ikke flere, og saa sige, at de, der kom først, skal have Laan, og de, der kom lige bagefter, faar intet. Og endnu daarligere kan man efter min Mening gøre det i Akkordordningen. Der maa være en vis Rimelighed, Begrænsningen maa være, at man siger: Der kan ikke laanes mere end 5 pCt. af Ejendoms-skylden til hver enkelt Akkord, undtagelsesvis noget mere, og deri, at man kræver Sikkerhed for Banker og Sparekasser med den